

NEVŞEHİR İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Veli Bilgilendirme Kılavuzu

Ortaokul

İÇİNDEKİLER

A. EĞİTİM SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ 4

B. OKULUMUZU TANIYALIM 6

1. Okul ve Sınıf Kuralları 7
2. Öğrencinin Hakları ve Sorumlulukları 8
3. Öğrenci Başarısı Nasıl Değerlendirilir? 10
4. Okul ve Ders Başarısızlığı - Aileye Öneriler 10
5. Okul Başarısını Artırmada Öğretmene Düşen Görevler: 12
6. Verimli Ders Çalışma Teknikleri 17
7. Ortaokul Ders Saatleri 23
8. Seçmeli Dersler 24
9. Öğrenci Gelişim Özellikleri 24
10. Okul Çevre Aile İşbirliği 26
11. Okul Başarısı İçin Velilere Öneriler 27
12. Okul Aile Birliği Nedir? 29
13. Öğretmen Veli Görüşmesinde Ele Alınması Gereken Konular 29
14. Rehberlik Servisi 30

A

EĞİTİM SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ

Türk milli eğitim sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden kurulur.

Örgün eğitim, belirli yaş grubundaki ve aynı seviyedeki bireylere, amaca göre hazırlanmış programlarla okul çatısı altında yapılan düzenli eğitimidir. Okul öncesi eğitimi, ilkokul, ortaokul, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar.

Yaygın eğitim, örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim faaliyetlerinin tümünü kapsar. Halk eğitimi, yetişkinler eğitimi, hizmet öncesi meslek eğitimi ve hizmet içi eğitim birer yaygın eğitimidir.

Zorunlu örgün eğitimde İlkokul, Ortaokul ve Lise (ortaöğretim) eğitimini içerisine alan 4+4+4 sistemi uygulanmaktadır.

Öğrencinin meslek seçiminde en önemli adımlardan birisi lise öğrenimini hangi okulda göreceğidir. Çünkü seçilen lise mesleki kariyer basamakların ilk ve en önemli kademelelerinden birisidir. Atılacak bu ilk adım çocuğunuzun gelecekte hangi meslek alanında ilerleyeceğinin belirleyicisi olmak durumundadır. Ülkemizde liseler, genel (akademik) ve Meslek liseleri olarak ikiye ayrılmıştır.

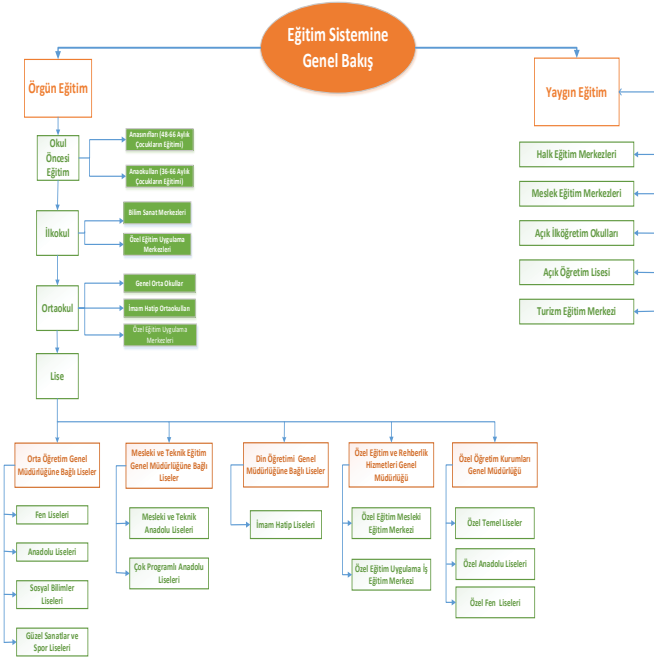
Genel liseler, Fen, Anadolu ve Sosyal Bilimler Liseleri gibi kültür derslerini (Matematik, Fen Bilimleri, Tarih Coğrafya,

A. EĞİTİM SİSTEMİNE GENEL BAKIŞ

Edebiyat vb.) öğretim programlarını haftalık 40 ders saati içerisinde uygulayan okullardır.

Meslek liseleri ise kültür derslerinin yanı sıra ağırlıklı olarak seçilen alan/dala ait meslek derslerinin öğretim programlarının işlendiği, mezuniyetten sonra alan/dalında işyeri açabilme ve ya çalışabilme yeterliliğine sahip öğrencileri yetiştiren kurumlardır.

Çocuğunuzun en güzel geleceğe sahip olması adına liseler arasında yeteneğine uygun en iyi yapabileceği becerileri içeren ve kendisini en üst düzeyde ifade edebileceğine inandığı bir alana yönelmez. Sağlıklı bir meslek seçimi yapabilmemiz için kişisel özellikler ile mesleğin özelliklerinin örtüşmesi gerekmektedir. Bunun için çocuğunuzun tanımanız, meslekler hakkında bilgi sahibi olmanız ve meslekî yönelimini değerlendirmeniz gerekir

B OKULUMUZU TANIYALIM

İlkokuldan sonra öğrencileri genel eğitim yoluyla bir yandan yaşama, öte yandan daha sonraki öğretim basamağına hazırlayan, 10-13 yaş arasındaki bireylere eğitim veren 4 yıllık zorunlu okuldur. Veliler öğrencilerinin devamını sağlamakla yükümlüdürler. Okulu süresi içinde bitiremeyen öğrencilere 2 yıl daha öğrenim görme imkânı verilir. Bu sürede de okulu bitiremezse öğrenciye yılsonunda öğrenim belgesi düzenlenlere e-okul sistemi üzerinden

Açık Öğretim Ortaokullarına kayıtları yapılır. Ortaokulda 5. 6. 7. ve 8. sınıflar yer almaktadır.

Temel derslerin yanında öğrencilerin sosyal, kültürel, eğitimsel olarak gelişimlerini sağlayan seçmeli dersler de vardır. 29 saat zorunlu 6 saat de seçmeli olmak üzere haftada 35 saat dersi 4 yıl boyunca alırlar.

Ortaokulu tamamlayan öğrenciler 6 tane dersin sorularının yer aldığı Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (TEOG) sınavına girerler.

Bu sınav; Milli Eğitim Bakanlığı tarafından Kasım ve Nisan ayları içerisinde düzenlenen, Türkçe, Matematik, Fen Bilgisi, Sosyal Bilgiler, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi derslerin sorularından oluşan ülke genelinde uygulanan ortak bir sınavdır.

Bu sınavlardan alacağı puanlar ile okul derslerinden alacağı sınav puanlarının hepsinin Bakanlık tarafından bir puan

sistemiyle değerlendirilip açıklandığı bir sınav konumundadır. Öğrenciler Milli Eğitim Bakanlığı tarafından açıklanan bu puanlara göre yine Bakanlığın belirlediği tarihlerde tercihlerde bulunarak bir sonraki eğitim basamağı olan liselere devam ederler.

1. Okul ve Sınıf Kuralları

Okul yaşantımızı kolaylaştıran, sağlıklı ve temiz bir ortamda eğitim ve öğretim görmemizi sağlayan, bireylerin demokrasiyi özümsemesini içselleştiren kurallardır. Okul ve sınıf kuralları öğretmen ve öğrenci birlikteliği ile belirlenen kurallardır. Evde oluşturulacak kurallarda da çocuğun fikrinin alınması uygulamada işlerinizi kolaylaştıracaktır.

1. Okula zamanında gelmeli, zamanında gitmeliyiz.
2. Bayrak törenlerine katılmalıyız.
3. Derslerimize zamanında girip çıkmalıyız. Geç kaldığımızda özür dileyerek ve izin alarak yerimize oturmalıyız.
4. Kapıyı çalıp ve izin alıp sınıfa girmeliyiz.
5. Kapıyı elimizle açmalıyız, ayak vurarak açmamalıyız.
6. Sınıf içinde izinsiz gezmemeliyiz.
7. Tuvalet ve su ihtiyaçlarımızı teneffüslerde gidermeliyiz.
8. Okula ait araç gereçleri temiz kullanmalı, onlara zarar vermemeliyiz.
9. Kişisel okul eşyalarımızı temiz ve düzenli kullanmalıyız.
10. Kitap ve defterimizi kaplayıp, üzerlerine etiket yapıştırmalıyız ve temiz kullanmalıyız.
11. Kalemlerimizi gereksiz yere açmamalıyız.
12. Okul kıyafetlerimizi temiz ve dikkatli kullanmalıyız.
13. Araç gereçlerimizi düzenli ve dikkatli kullanarak, aile bütçemize katkıda bulunmalıyız.
14. Koşmadan, bağırmadan, gürültü yapmadan sınıfa girip çıkmalıyız ve çevremizi rahatsız etmemeliyiz.
15. Sınıfta ve koridorlarda oyun oynamamalıyız. Okul bahçesinde oyun oynamalıyız.
16. Sınıfı, koridoru ve okul bahçesini temiz tutmalıyız.

17. Yerlere çöp atmamalıyız. Çöpleri, çöp kutusuna atmamızdır.
18. Öğretmenimize karşı saygılı olmalı ve onu dikkatle dinlemeliyiz.
19. Sınıfta, parmak kaldırıp söz alarak konuşmalıyız.
20. Bir arkadaşımız konuşurken, sözünü kesmemeli, onu sonuna kadar dinlemeliyiz.
21. Arkadaşlarımızın düşüncelerine saygılı olmalıyız.
22. Eleştirilere açık olmalıyız.
23. Arkadaşımızı eleştirirken kırıcı olmamalıyız.
24. Arkadaşlarımızı gereksiz yere şikâyet etmek yerine onu nazikçe uyarmalıyız.
25. Arkadaşlarımıza lakap takmamalı ve kötü söz söylememeliyiz.
26. Etrafımızdakilere karşı nazik ve güler yüzlü olmalıyız. Unutmayınız ki; tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır demişler.
27. Hata yaptığımız zaman özür dilemeliyiz.
28. Yardım gördüğümüzde teşekkür etmeliyiz.
29. Arkadaşlarla iyi geçinmeliyiz.
30. Bulunan kayıp eşyaları sahibine vermeliyiz.
31. Oyunlarda sıramızı beklemeliyiz.
32. Büyüklere saygı, küçüklere sevgi göstermeliyiz.
33. Bize verilen görevi en iyi şekilde yapmalıyız.
34. Millî ve insanî özellikleri kazanmak için çalışmalıyız.

2. Öğrencinin Hakları ve Sorumlulukları

Haklar

- Düşüncelerini özgürce ifade etme
- Güvenli ve sağlıklı bir okul ve sınıf ortamında bulunma
- Bireysel farklılıklarına saygı gösterilmesi
- Kendisine ait değerlendirme sonuçlarını zamanında öğrenme ve sonuçlar üzerindeki fikirlerini ilgililerle tartışabilme

- Kendisine ait özel bilgilerin gizliliğinin sağlanması
- Okulun işleyişi, kuralları, alınan kararlar hakkında bilgilendirilme
- Okul kurallarının uygulanmasında tüm öğrencilere eşit davranılması
- Kendini ve diğer öğrencileri tanıma, kariyer planlama, karar verme ve ihtiyaç duyduğu benzer konularda danışmanlık alma
- Akademik ve kişisel gelişimini destekleyecek ders dışı etkinliklere katılma
- Okul yönetiminde temsil etme ve edilme
- Özgün eserlerimiz (Tiyatro, Müzik konseri, resim ve yazılarımız...) sosyal çevre ile bütünleşme
- Öğretmelerimle sosyal ve duygusal problemlerimi rahat paylaşma
- Demokratik, katılımcı, eşit ve adaletli bir yönetim anlayışı
- Meslekleri tanıtıcı bilgiler verilmesi ve ilgi yeteneklerimin fark edilmesine yönelik objektif test ve tekniklerin uygulanması.
- Okulun teknolojik imkânlarından yararlanma.
- Öğrencilerin kendilerini daha iyi ifade edebilecekleri dilek-istek kutuları düzenleme

Sorumluluklar

- Okulda bulunan kişilerin haklarına ve kişisel farklılıklarına saygı gösterme.
- Ders dışı etkinliklere katılarak ve bu etkinliklerden en iyi şekilde yararlanma.
- Arkadaşlarının ve okulun eşyalarına zarar vermeme; Yanlışlıkla zarar verildiğinde zararın bedelini karşılama.
- Sınıfça belirlenen kurallara uyma.
- Okul kurallarına uyma.
- Okul yönetimine (fikir, eleştiri, öneri ve çalışmalarımı) katkıda bulunma.
- Arkadaşlarına, öğretmenlerine ve tüm okul çalışanlarına saygılı davranma.

Puan değerleri ve dereceleri aşağıdaki gibidir.

Herhangi bir zayıf notu ve disiplin cezası olmayan öğrencilerden tüm derslerin toplamından 70-84 arası not ortalaması sahip olanlara "Teşekkür Belgesi" verilir. Yine 85 ve üzeri not ortalamasına sahip olanlara ise "Takdir Belgesi" verilir.

Puan	Derece
85,00-100	Pekiyi
70,00-84,99	İyi
55,00-69,99	Orta
45,00-54,99	Geçer
0-44,99	Geçmez

- Hiçbir şekilde kaba kuvvete ve baskıya başvurmama..
- Okulun bilim ve sanat panolarına; fotoğraf, video, yazı ve afişlerle katkı yapma.
- Okulda düzenlenecek eğitim çalışmalarına (Toplantı, seminer, konferans vb) katılma
- Okul dışında da okuduğu okula yaraşır bir şekilde davranma.
- Derslerin ahengini, seyrini bozacak hal ve hareketlerden kaçınma.
- Okul kıyafetini temiz ve düzenli giyme.
- Ödevlerini tam ve zamanında yapma ve derslere hazırlıklı gelme.

3. Öğrenci Başarısı Nasıl Değerlendirilir?

Karne- Öğrencilerin başarısı: öğretim programı öğrenme kazanımları esas alınarak dersin özelliğine göre yazılı sınavlar, performans çalışmaları ve projelerden alınan puanlara göre tespit edilir. Bu hususlar yönetmeliklerle belirlenen çerçevede yapılır.

Sınav, performans çalışması, proje ve uygulamalar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları e-Okul sistemine işlenir.

4. Okul ve Ders Başarısızlığı - Aileye Öneriler

Okul başarısızlığı, çocuklar üzerinde farklı etki bırakmaktadır. Kimisi kendine güvenini kaybedip içe kapanır ve kendini toplumdan soyutlarken kimisi de daha saldırgan olmakta ve çevreye zarar vermektedir. Bazıları ise ilerleyen sınıflarda depresyon, kaygı bozuklukları gibi psikolojik sorunlar yaşamaktadır. Bu nedenle okul başarısızlığı gösteren öğrencilere bireysel eğitim desteği ile birlikte psikolojik destek de vermek gerekmektedir. Bu konuda en büyük görev sınıf öğretmenine ve veliye düşmektedir.

Ayrıca derslerinde başarısız olması, öğrencinin okula ve öğrenmeye karşı olumsuz tavır takınmasına yol açabilir.

Öğrencilerimizde başarısızlık görülmesi durumunda öncelikle başarısızlığın sebepleri araştırılır. Sebepler ortaya konulduktan sonra başarısızlığın giderilmesi için planlama yapılır. Yapılan bu planlamada aile ile işbirliği şarttır. Okuldan, sınıftan, arkadaşlarından kaynaklanan sebepler varsa gerekli tedbirler alınarak giderilme yoluna gidilir. Bu tedbirlerin içerisinde öğretmenin, zekâ düzeyi ve çeşidine göre farklı bir yaklaşım sergilemesi, rehberlik araştırma servisi ile ortaklaşa hareket edilmesi, gerektiğinde uygun zamanlarda özel ilgi gösterilmesi olarak sıralanabilir.

Aile ile işbirliği içerisinde evde program dâhilinde ders çalışma, ödevlerini zamanında yapma ve ailenin yardımı konularında ortak hareket edilir.

Okul Başarısını Artırmada Ailelere Düşen Görevler

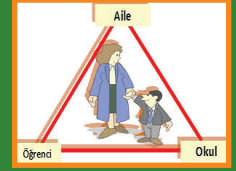
- Huzurlu ve sevgi dolu bir aile ortamını hazırlayınız.
- Ona uygun dikkatini dağıtmayacak bir ders çalışma ortamı hazırlayınız.
- Çocuğunuzun kendine güvenmesini sağlayınız.
- Yaşına uygun yapabileceği görevler veriniz.
- Uyku düzeninin bozulmamasını sağlayınız.
- Düzenli ve programlı olmasına yardımcı olunuz.
- Çocuğunuza her zaman cesaret verin, destekleyiniz.
- Başkaları ve yaşlıları ile çocuğunuzun kıyaslamayınız.
- Çocuğunuzun görme ve işitme problemi olup olmadığını değerlendiriniz.
- Çocuğunuzun her gün düzenli ders çalışmasını sağlayınız.
- Ders araç ve gereçlerini düzenli ve temiz kullanmasını sağlayınız.
- Arkadaşları ile iyi ilişkiler kurmasını sağlayınız.
- Çocuğunuzun okul başarılarını uygun bir şekilde ödüllendiriniz.
- Başarısızlıkları konusunda cezalandırmayınız, onu başarıya motive ediniz.

Okul Başarısı

Öğrencinin bulunmuş olduğu okul, sınıf ve derse göre belirlenmiş sonuçlara ulaşmada göstermiş olduğu ilerlemeye okul başarısı denir.

Başarısızlık Kavramı

Öğrencinin uzun süreli bemen her dersten, gelişim düzeyinin ve yeteneklerinin altında başarı göstermesine başarısızlık denir.

- Çocuğunuzla mümkün olduğu kadar kaliteli zaman geçiriniz.
- Hafta sonları ve yaz tatillerinde yeterince dinlenmesini sağlayınız.
- Ders dışında hobileri ile ilgilenmesini sağlayınız.
- Uygun olmayan kişilerle arkadaşlık yapmaması konusunda onunla konuşunuz.
- Çocuğunuzu okumaya teşvik ediniz ve birlikte kitap okuyunuz.
- Dengeli ve düzenli beslenmesini sağlayınız.
- Öğretmeni ile çocuğunuz hakkında sürekli iletişim halinde bulununuz.
- Çocuğunuzun yeteneklerinin gelişmesini sağlayınız.
- Okula devamında özen gösteriniz.
- Çocuğunuzun her zaman için yanında olduğunuzu hissettiriniz.
- Okul içi sosyal etkinliklere katılması için cesaretlendiriniz.
- Aile içindeki olumsuz etkenlerin öğrenci başarısını düşüreceğini unutmayınız.
- Ders çalışma dışındaki zamanlarda çocuğunuzun dinlenmesini sağlayınız.
- Ödev yapma alışkanlığı kazandırınız.

5. Okul Başarısını Artırmada Öğretmene Düşen Görevler:

- Öncelikle öğrencinin görme ve işitme taramaları yapılmalı. Sorun varsa doktora yönlendirmelidir.
- Öğrenci için sınıf öğretmeni tarafından ders çalışma planı yapılmalıdır.
- Başarısız öğrencilere başarabilecekleri etkinlikler verilmeli ve arkadaşları ile paylaşması sağlanmalıdır.
- Öğretmenin görevi öğrenciye bilgi aktarmak yerine, bilgiye ulaşmasına yardımcı olmalıdır.
- Öğretmen, her an öğrenmekte ve kendini geliştirmekte olduğunu sürekli öğrenciye sezdirmelidir.

- Öğretmen ve öğrenci arasında güven sağlanmalıdır.
- Her öğrencinin yetenekli olduğu bir alan keşfedilmelidir. Öğrenci bu alana yönlendirilmelidir.
- Öğretmen, derslerin düzeyini sınıfın düzeyine göre iyi ayarlamalıdır.
- Öğretmen, öğrencileri birlikte çalışmaya teşvik etmelidir.
- Öğretmen, öğrenciye kitap okuma alışkanlığını kazandırmalıdır.
- Dersler işlenirken mümkün olduğunca çevreden örnekler verilmeli.

TEOG

TEOG modelinde, iki yazılısı olan derslerin birinci yazılısı, üç yazılısı olan derslerin ikinci yazılısı merkezi sistemde yapılacak. Sınav soruları, SBS'ye paralel olarak öğrencilerin kazanımlarını dikkate alarak yorumlama, analiz yapma, eleştirel düşünme, sonuçları tahmin etme, problem çözme ve benzeri yeterlilikleri ölçecek nitelikte hazırlanmış.

Sorular 4 şıklı ve yanlış cevaplar doğruları götürmüyor.

Din kültürü ve Ahlak bilgisi dersi ile ilgili ise; eğer öğrenci Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinden muaf ise alternatif sorular soruluyor.

Sınav sorularının orta ve uzun vadede açık uçlu soruları da içerebileceği söyleniyor.

Yerleştirmeye Esas Puan (YEP) Nasıl Hesaplanacak?

Biraz önce kısaca YEP'in nasıl hesaplanacağından bahsetmiştik. Şimdi bunu biraz açabiliriz.

Yılsonu Başarı Puanı (YBP)

6, 7 ve 8. sınıflarda, öğrencinin derslerden aldığı yılsonu puanlarının haftalık ders saati ile çarpılarak elde edilen toplam puan toplamının, haftalık ders saati toplamına bölümü ile hesaplanan puandır. Biraz karışık oldu sanırım. Daha basitçe yılsonu notları, o dersin haftalık ders saatiyle çarpılacak ve bu

yılsonu puanları, haftalık toplam ders saatine bölünecek ve Yılsonu Başarı Puanı (YBP) elde edilecek.

Puanlama 100 üzerinden yapılacak.

YEP Nedir?

Ortaöğretime Yerleştirmeye Esas Puan manasındadır. YEP, merkezi sınavlarının %70'i ile 6, 7 ve 8. sınıf YBP puanlarının ortalamasının %30'unun toplanması ile elde edilecek.

Yani TEOG sınav sonuçları, öğrencinin nihai puanında %70 gibi yüksek bir oranda önem teşkil ediyor.

Puan eşitliğinde ne olacak?

Öğrencilerin yerleştirme esas puanlarının (YEP) eşit olması durumunda

- Tercih önceliği,
- Sırasıyla 8, 7 ve 6. sınıflardaki yılsonu başarı puanı yüksekliği,
- Özürsüz devamsız gün sayısının azlığı dikkate alınarak yerleştirme yapılacaktır.

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Uygulaması Kapsamında Ortaöğretim Kurumlarına Yerleştirme

Eğitimin doğasında var olan değişim ve gelişime paralel olarak;

- Öğrenci, öğretmen, veli ve okul ilişkisini güçlendirmek
- Başarı değerlendirmesini sürece yaymak
- Öğretmen programlarının uygulanmasını ve öğrenci kazanımlarını objektif bir şekilde izlemek ve değerlendirmek
- Eğitimde sınavların belirleyici rolünü düzenleyerek sınav kaygısını azaltmak

Öğrenci merkezli eğitimi, okul ortamını, öğretmeni ve müfredatı daha da önemli hale getirmek amaçlarıyla Ortaöğretime Yerleştirme Sistemi, Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Uygulaması şeklinde güncellenmiş ve güncellenen uygulamaya paralel olarak da yerleştirme işlemleri yeniden düzenlenmiştir.

Yerleştirme işlemlerini Ortak Sınavları şekillendiren felsefe ve pedagojik ilkeler ile uyumlu hale getirmek, Öğrencileri öğrenim görmek istedikleri okul türüne yerleştirmek, Beşeri ve ekonomik kaynaklar üzerindeki işlem maliyetini azaltarak yerleştirme sürecini daha etkin kılmak,

Yerleştirme işlemlerinin öğrenciler ve aileleri üzerinde oluşturduğu baskıyı azaltmak amaçlarıyla güncellenmiştir. Söz konusu güncelleme doğrultusunda Yerleştirme işlemleri için aşağıda yer alan iş ve işlemler gerçekleştirilmiş/gerçekleştirilecektir.

Okul Türü Dönüşümleri

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü ile Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne bağlı okulların Anadolu Lisesi statüsüne dönüştürülmesi ile tüm okul türlerine Yerleştirmeye Esas Puan (YEP) ile öğrenci yerleştirilecektir.

Fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, spor liseleri ile güzel sanatlar liselerinde bir şubeye alınacak öğrenci sayısı 30; Anadolu liselerinde, Anadolu imam hatip liselerinde, mesleki ve teknik Anadolu liselerinde, çok programlı Anadolu liselerinde ve mesleki ve teknik eğitim merkezlerinde ise bir şubeye alınacak öğrenci sayısı 34'tür. Sınıf tekrarına kalan öğrenciler bu sayıya dahil edilmeyecektir.

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okulları tercih eden öğrenciler daha önceki yıllarda doğrudan alan tercihi yaparken, 2014 yılı itibariyle sadece okul tercihi yapacaktır. Öğrenci ortak uygulanan 9'uncu sınıfın ardından okul başarısı, yeteneği ve isteği dikkate alınarak 10'uncu sınıfta alanlara yerleştirilecektir.

Anadolu Öğretmen Liseleri; Sosyal Bilimler, Fen ve Anadolu Liselerine dönüştürülecektir.

Yerleştirmeye Esas Puanın İlanı

Tüm okul türlerine yerleştirme işlemleri, 6, 7 ve 8'inci sınıf yılsonu başarı puanları ile öğrencilerin 8'inci sınıfta girmiş oldukları yazılı sınavlarının bir tanesinin Bakanlık tarafından merkezi olarak yapılmasından ibaret olan Ortak Sınavlar pu-

anlarının değerlendirmesi sonucu açıklanacak YEP ile gerçekleştirilecektir.

Tercih Dönemi

Taban puan uygulaması olmadan 8'inci sınıfı başarı ile tamamlayan öğrencilerin tümü yerleştirme işlemleri için tercih-te bulunabilecektir.

Tercihler, okul tercih kodlarına göre yapılacak tercihleri içeren A grubu ve okul türlerine göre yapılacak tercihleri içeren B grubu olmak üzere iki grupta alınacaktır. A grubu için öğrencilerden tüm okul türlerini içerebilen 15 adet tercih alınacaktır. Öğrencilerin A grubu tercihleri, tercih listelerinde yer alan okulların tercih kodlarına göre, B grubu tercihleri ise sadece okul türlerine göre yapılacaktır.

Tercih listesi yerleştirme işlemleri için asıl olup, yerleştirme işlemlerinden sonra öğrencilerin durumlarına uygun okul nakil taleplerinde bulunmaları için bağlayıcı bir unsur olmayacaktır.

Yerleştirme İşlemleri

Ortaöğretim kurumlarına yerleştirme işlemleri taban puan uygulaması kaldırılarak 'tüm öğrencilerin sahip olacağı' Yerleştirmeye Esas Puan (YEP) ile tek seferde ve tek takvimle yapılacaktır. Yerleştirme işlemi yapılan tüm öğrencilerin kaydı e-okul sistemi tarafından otomatik olarak gerçekleştirilecektir.

Yerleştirme sonrasında boş kalan kontenjanlara ortaöğretim yönetmeliğinin nakil esasları doğrultusunda nakil yoluyla öğrenci kaydedilecektir.

Özel okullar tam burslu olarak alacakları öğrencileri Türkiye çapında puan üstünlüğüne göre ilk %5'lik dilim içerisinden alacaklardır. Yerel şartları dolayısıyla Türkiye geneli ilk % 5'lik dilimden öğrenci alamayan özel okullar tam burslu luğa karşılık gelen boş kontenjanlarını il çapındaki ilk % 5'lik dilimden karşılayabileceklerdir.

6. Verimli Ders Çalışma Teknikleri

Eğitsel Rehberlik genel olarak verimli ders çalışma teknikleri, sınav kaygısıyla başa çıkma gibi eğitim-öğretimle ilgili problemleri içermesiyle birlikte ana-baba tutumları ve öğretmen tutumları gibi sosyal yanı olan ancak eğitsel etkisinin ağırlığı nedeniyle burada ele alınmıştır.

Verimli ders çalışma: Psikolojik ve sosyal yönden uygun bir ortamda daha önceden hazırlanmış bir plan dâhilinde psiko-fizik enerjiyi yoğunlaştırarak yürütülen bir çalışmadır. Bu yüzden birinci derecede yazılı veya görsel olarak bilgilerin ilk elden alınması daha sonra alınan bilgilerin kısa süreli bellekten uzun süreli belleğe geçirilmesi ve alınan bu bilgilerin uygulanmasıdır.

Verimli Ders Çalışma Teknikleri Nelerdir

1- Bir Amaç Belirleyiniz

Her çalışma bir amaca yönelik olmalıdır. Bu amaçlar, bir problemin çözümünü öğrenmek, bir yazıdaki ana düşünceyi bulabilmek vs. olabilir. Bunları iyi belirleyerek çalışmaya başlayan kişiler, bu yakın amaçlara ulaşma ulaşma sınıfını geçmek, okulunu bitirmek ve sınavı kazanmak biçiminde özetlenen uzaktaki amaçlarına da ulaşmaktadırlar. Unutmayın hedefi olmadan ilerleyen gemiye hiçbir rüzgâr yardım etmez...

2- Planlı Çalışınız

Hedefleri oluşturmak ve plan yapmak yolculukta önemli adımlardır. Ancak önemli olan uygulama aşamasında içsel ve dışsal çalışmalarını engelleyebilecek nedenleri öngörüp başa çıkabilme konusunda iç disiplin geliştirebilmektir. Yaşamımızla ilgili sorumluluğu rastlantılara bırakırsak çalışmalarımızı ve başarılarımızı engelleyebilecek pek çok sebebimiz olacaktır. Aldığımız kararları uygularken çalışmalarımızı engelleyerek hedeflerimizle aramıza girebilecek her türlü duygu düşünce davranışlarımızı kontrol etmemizin bizim elimizde olduğunu unutmayalım İşte çalışmada plan; “nasıl”, “ne zaman” ve “nerede” çalışacağınıza karar vermek demektir. Plan çeşitlerine gelince;

Dönem Planı

Dönem planı için bir takvim kullanılabilir ve bu takvim öğrencinin göreceği bir yere asılır. Akademik dönem için tarihleri gösteren bu takvim sınavları, ödev tarihlerini, toplantıları ve bireyin gereksinim duyduğu durumları içermelidir. Böylece birey ileride ne yapması gerektiğini bilir ve sınava hazırlanma, ödev hazırlama gibi zorunlulukların üst üste gelmesini ve doğacak baskıların, karışıklıkların oluşmasını önler.

Haftalık Plan

Bir hafta boyunca tüm görevleri planlamak için hazırlanır. Sınav için hazırlanma, ders kitabını okuma, çalışma, arkadaşlarla toplanma gibi etkinlikler için zaman ayrılır. Haftalık plan yapılırken esnek davranmalı ve çok şey yapma planlanmalıdır. Eğer yeterince dinlenilmezse planlananlar gerçekleşmez. Birçok şeyi kötü bir biçimde yapmaktansa birkaç şeyi iyi yapmak daha yararlıdır. Haftalık planın gerçekçi olabilmesi için önce gözden geçirilir ve uygulandıktan sonra değerlendirilir. Yapılan plana muhakkak uyulmalıdır. En iyi plan bile uyulmazsa yararlı olamaz. Plan bireyin yaşamına uygun hale gelinceye kadar üzerinde çalışılmalıdır.

Günlük Plan

- Uykudan kalkılan saat
- Kahvaltının bitiş saati
- Okula geliş gidiş saati
- Yemek için verilen aralar
- Öğrenme için ayrılan süre
- Dinlenme, gezme, spor, TV. izleme, arkadaşlarla beraber olmak için belirlenen süre.
- Tekrar yapmak için ayrılan süreler
- Ev ödevlerine ayrılan süreler
- Uykuda geçen süre

3- Zamanınızı Etkin Şekilde Değerlendiriniz.

Öğrenciler bedensel, zihinsel, duygusal yapıları, ilgileri ve yetenekleri bakımından birbirlerinden farklıdırlar. Bir öğrencinin isteyerek çalıştığı ve hemen öğrendiği bir dersi bir başka

öğrenci zor öğrenebilir. Bir başka öğrenciyse çabuk yorulabilir ya da çalışmak istemeyebilir. Bu nedenle bir ders ya da konu içinde ayrılacak süre öğrenciden öğrenciye değişir. Her öğrenci zamanı kendine göre ayarlamalıdır. Bir saat çalıştıktan sonra araya 5-10 dakikalık dinlenme koymak yararlı olur. Bu sayede bir saatlik çalışma sonunda dağılan dikkat ve azalan verim tekrar kazanılır. Zamanınızı geri getiremezsiniz çünkü. Çalışmalarınızdan yeterince verim alabilmek için dengeli ve düzenli beslenmeli, özellikle sabah kahvaltılarınızı düzenli ve yeterli kaloriyi alacak şekilde yapmalısınız.

4- Veriminizi Engelleyen Etmenleri Yok Ediniz.

Sizin için olumsuz olabilecek hiçbir duruma asla ve asla izin vermeyiniz. Çalışmaya başlamadan önce, yorgunluk, uykusuzluk, ağrı, sızı, elem duygusu, korku, öfke, aşırı kaygı, fazla heyecan, endişe, açlık, aşırı tokluk, aile dertleri, normalin altında ve üstündeki fiziki şartlar (çok sıcak, çok soğuk gibi) acelecilik, telaş, araç ve gereç noksanlığı gibi etkenlerin elden geldiğince giderilmesi gerekir.

5- Çalışma Ortamınızı Seçiniz

Unutmayınız ki; dağınık oda = dağınık zihin. Ve ders çalışırken genellikle aynı ortamı tercih etmeye çalışınız. Aynı mekanda ders çalışmak çalışmaya daha kısa sürede adapte olmanı sağlar. Çalışma masanız olsun. O masaya sadece çalışmak için oturduğunu hissetmelisiniz. Çalışma yerinin seçimi çok önemlidir. Çalışma yeri derli toplu, yalın elden geldiğince sabit ve sakin olmalı, ayrıca ışık, ısı gibi fiziksel sorunları da çözümlenmiş olmalıdır. Siz iyisi mi düzenli dikkatinizi dağıtacak fazla obje olmayan sade bir odada mümkünse boş bir duvara dönük çalışın.

6- Ders Çalışırken Aynı Anda Birden Fazla İş Yapmayınız

TV. izleyerek yada müzik dinleyerek çalışmak. İki iş birlikte yapmaya çalışanları, 'eli işte gözü oynaşta' terimi çok güzel anlatır. İlgi bölündükçe kalite kaybına uğrar. Ders çalışmaya konsantre olmak onunla baş başa olmayı gerektirir. Sadık bir sevgili olunuz. Ve ders çalışma zamanı gözünüz

UNUTMAYIN

*Mükemmelliğin
Arkasında Korku Yatar,
İnsan Olduğumuzu
Hatırlayarak
Korkularımızı Göğüsleyin.
Daha Mutlu Ve Daha
Etkili Bir İnsan
Olursunuz...*

dersten başka bir şeyi ne görsün nede kulağınız başka bir şeyi işitsin. (İyi bir sevgili olun kuralı)

7- Not Tutunuz.

Not tutarken;

- Anlatılanlar öğretmenin ağzından çıktığı gibi değil, anlaşıldığı gibi yazılmalıdır.
- Öğretmenin anlattığı konunun ana fikri ve anlamları kavranıncaya kadar beklenilmelidir.
- Zamanın çoğu yazmakla değil, dinlemekle, fikirleri kavramaya çalışmakla geçmelidir.
- Konu; grafik, şekil, istatistik vb. bilgilere dayalı olarak anlatılıyorsa notlar arasına bunlarda alınmalıdır.
- Önemli fikir ve paragrafların aynen yazılmasında fayda vardır.
- Yazıların düzgün ve okunaklı olmasına önem verilmelidir. Önce müsvette yapma, sonra temize çekilme yoluna gidilmelidir.

8- Diğer Kaynaklardan Yararlanınız

Öğrenci, herhangi bir konunun öğrenilmesinde, basılı araçlara ne kadar başvurursa, öğrenme ilgisi ve zihinsel yetileri de o kadar çok genişleyecektir. Basılı öğrenme araçlarından yararlanmada çizelge grafik, harita ve resimlerin özel bir önemi vardır. Bunlar sayfalarca anlatılan bilgileri topluca ve bir arada vererek o konunun kavranmasına yardımcı olmaktadır.

9- Etkili ve Verimli Okuyunuz

Okuma, öğrenmenin en temel yoludur. Öğrenmede hızlı okuma önemli ve gereklidir. Hızlı okumayla hem okunanlar daha iyi anlaşılır, hem de zamandan kazanılır. Okuma hızı lise öğrencileri için yaklaşık 200 - 250 sözcüktür. Bu hız okunulan yazının niteliğine ve okumanın amacına göre ayarlanmalıdır. Vakit geçirmek amacıyla bir hikaye veya roman okurken okuma hızı oldukça yüksek olabilir. Ama okuma yorum yapma, eleştirme özet çıkarmak için yapılıyorsa okuma hızı yavaş ol-

malıdır. Hızlı okumanın en önemli yolu sesiz okumadır. Sesiz okuma hızı arttırdığı gibi anlamayı da kolaylaştırır. Sessiz okuma dudak kıpırdatmadan, kafa sallanmadan sadece gözle takip ederek okumadır. Hızlı ve anlamlı okuma becerisi kazanabilmek için bol bol okuma çalışmaları yapılmalıdır. Önce gazete, öykü ve roman gibi şeylerle işe başlamalı giderek boş zamanları okuyarak değerlendirme alışkanlığı kazanılmalıdır.

10- Tekrarlar Yaparak Unutmayı Önleyiniz

Öğrenilenler zamanla unutulabilir. Unutmayı önlemenin iki yolu vardır. Bunlardan biri öğrenilen bilgileri yeri geldikçe kullanmak, diğeri de aralıklı olarak tekrar etmektir. Öğrenciler öğrendiklerini yeri geldikçe kullanırken hem bunların işe yaradığını görecekle, hem de yeni bilgiler edinmeye motive olacaklardır. Aralıklı olarak yapacakları tekrarlar sayesinde ise bir taraftan eski öğrendiklerini hatırlarken diğeri yandan da sınavlara her an hazır durumda olacaklardır.

Çalışmadan Önce Dikkat Etmeniz Gereken 15 Kural

1. Her öğrenci kendi çalışma ortamına göre bir çalışma planı hazırlamalı ve bu plana mutlaka uymalıdır.
2. Çalışma metodunu dersin özelliğine göre seçmelidir. (Okuma, not tutma, anlatım, tümdengelim, tümevarım gibi) sayısal dersler çalışırken yazarak çalışma metodu uygulanmalıdır.
3. Ders çalışmaları mutlaka belli bir yerde sakin bir ortamda bir masa üzerinde yapılmalıdır.
4. Hemen her derste bütün konular çalışılmalı, konular arasında önemli önemsiz ayrımı yapılmalıdır.
5. Ders araç ve gereçlerini çalışmaya başlamadan önce hazırlamalı, unutulmamalıdır ki araç ve gereç ihtiyacı olduğunda temin edilmeye çalışılırsa hem zaman kaybına hem de dikkat dağılmasına neden olur.
6. Çalışmaya psikolojik olarak hazır olmayan kişi problemlerinden kendisini soyutladıktan sonra çalışmaya başlamalıdır.
7. Öğrenmeyi aralıklarla yapmalı, bu aralıklarda dinlenmeyi, gezinti, söyleşi, müzik ile yapılabilir.

Hatırlama Konusunda Üç Altın Kural Vardır.

1- Çalışma Seansı 20-40 dakikadır, ve Bu Sürenin Sonunda Ne Hatırlanacağıının Sınanması Gerekir.

2-20-40 Dakikalık Bir Çalışma ve On Dakikalık Tekrarı, 10 Dakikalık Bir Dinlenme İzlenmelidir.

3- Dinlenme Sırasında Kendinize Bir Ödül Verin, Çünkü Bunu Hak Ettiniz...

8. Çalışılan konu kendi başına bir bütün değilse, geçmiş konular gözden geçirilmelidir.
9. Sözel dersler çalışılırken ana düşünceleri dile getiren anahtar kelime ve cümleler tespit edilmeli gerekirse renkli kalemle altları çizilmelidir.
10. İşlenecek konu dersten önce çalışılmalı, anlaşılmayan yerler tespit edilerek derse girilmelidir.
11. Ders çalışılırken motive olunmalı, televizyon karşısında veya yatarak çalışmanın etkinliğini azaltacağı unutulmamalıdır.
12. Düzenli bir defter tutma alışkanlığı kazanılmalı. Tükenez kalem yerine kurşun kalem kullanmaya özen gösterilmelidir.
13. Çalışırken bir cevabı ezberlemek yerine konuyu anlamaya veya problemin çözümü yolunu öğrenmeyi seçmelidir.
14. Anlatım dersinin arkasından sayısal (matematik, fen bilgisi gibi) bir ders çalışılmalıdır.
15. Sabah kahvaltısı yaparak okula gelmesi, aksi takdirde ders dinleme dikkatinin azalacağı unutulmamalıdır.

Çalışma Esnasında Dikkat Etmeniz Gereken 5 Kural

1. Sınıfta dersler iyi dinlenmesi, ders sırasında başka şeylerle meşgul olunmamalı, anlamadığı yeri anında öğretmenine sormalıdır. (İyi bir sevgili olun kuralı)
2. Öğretmen dersi anlatırken üzerinde durduğu noktalar ve sınıfa yönetilen sorular not edilmeli ve sonra çalışılmalıdır.
3. Tahtaya yazılan bilgiler ve problem çözümleri dikkatli bir biçimde deftere geçirilmeli ve kontrol edilmelidir.
4. Derslerde devamsızlık yapılmamalı, eğer zorunlu olarak yapılmışsa o dersteki konu arkadaşlardan öğrenilmelidir. Unutulmamalıdır ki bir sonraki konunun öğrenilmesi bir önceki konunun bilinmesine bağlıdır.
5. Sınavlarda soruların cevaplarına geçilmeden önce cevaplar zihinsel olarak tasarlanmalı, kâğıtlar verilmeden önce mutlaka kontrol edilmelidir.

Çalışmadan Sonra Dikkat Etmeniz Gereken 5 Kural

1. Bütün dersler işlendikçe çalışılmalı, konular biriktirilmemelidir.
2. Dersler tekrar edilirken, anlaşılmayan konular tespit edilmeli, bir sonraki derste öğretmene sorarak öğrenilmeli. Sorarak öğrenilenlerin unutulmayacağı hatırdan çıkarılmamalıdır.
3. Sayısal dersler çalışılırken sınıfta öğrenilen çözüm yollarının yanı sıra başka çözüm yollarının da olup olmadığı kaynak kitaplardan araştırılmalı, özellikle örnek çözümler çoğaltılmalıdır.
4. Zor anlaşılan konular için en verimli çalışma saatleri ayrılmalıdır.
5. Çalıştığınız konuyu mutlaka daha sonra tekrar ederek, uzun süreli hafızaya geçmesini sağlayınız.

7. Ortaokul Ders Saatleri

5. SINIF DERSLERİ (HAFTALIK SAATLER)	
DERSLER	SAAT
Türkçe	6
Matematik	5
Fen Bilimleri	4
Sosyal Bilgiler	3
Yabancı Dil	4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2
Görsel Sanatlar	1
Müzik	1
Beden Eğitimi	2

7. SINIF DERSLERİ (HAFTALIK SAATLER)	
DERSLER	SAAT
Türkçe	5
Matematik	5
Fen Bilimleri	4
Sosyal Bilgiler	3
Yabancı Dil	4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2
Görsel Sanatlar	1
Müzik	1
Beden Eğitimi	2
Teknoloji ve Tasarım	2

6. SINIF DERSLERİ (HAFTALIK SAATLER)	
DERSLER	SAAT
Türkçe	6
Matematik	5
Fen Bilimleri	4
Sosyal Bilgiler	3
Yabancı Dil	4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2
Görsel Sanatlar	1
Müzik	1
Beden Eğitimi	2

8. SINIF DERSLERİ (HAFTALIK SAATLER)	
DERSLER	SAAT
Türkçe	5
Matematik	5
Fen Bilimleri	4
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük	2
Yabancı Dil	4
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	2
Görsel Sanatlar	1
Müzik	1
Beden Eğitimi	2
Teknoloji ve Tasarım	2
Rehberlik ve Kariyer Planlama	1

Çalışma odanız sessiz olmalıdır. Gençler arasında yaygın olan yanlış bir tutum vardır, oda "ders çalışırken müzik dinlemek." kendilerine sorulduğunda müzik dinlemenin çalışmalarına engel olmadığı, tam tersine dersi daha iyi anlamadıklarını iddia etmektedirler. Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, insan beyni aynı anda birçok uyaranı alabilir ancak dikkatini bir tek noktaya odaklayabilir. Bu sebeple insanın hem müzik dinleyip, hem de ders çalışması mümkün olsa da yanlış çalışma yöntemidir. Yanlıştan bir an önce dönülmelidir...

8. Seçmeli Dersler

SEÇMELİ DERSLER	DERSLER	SINIFLAR			
		5	6	7	8
Din, Ahlak ve Değerler	Kur'an-ı Kerim (4)	2	2	2	2
	Hız. Muhammedin Hayatı (4)	2	2	2	2
	Temel dini Bilgiler (2)	2	2	2	2
Dil ve Anlatım	Okuma Becerileri (1)	2	2		
	Yazarlık ve Yazma Becerileri (4)	2	2	2	2
	Yaşayan Diller ve Lehçeler (4)	2	2	2	2
	İletişim ve Sunum Becerileri (1)			2	2
Yabancı Dil	Yabancı Dil (Bakanlar Kurulu Kararı ile Kabul Edilen Diller) (4)	2	2	2	2
Fen Bilimleri ve Matematik	Bilim Uygulamaları (4)	2	2	2	2
	Matematik Uygulamaları (4)	2	2	2	2
	Çevre ve Bilim (1)			2	2
	Bilişim Teknolojileri ve Yazılım (4)	2	2	2	2
Sanat ve Spor	Görsel Sanatlar (Resim, Geleneksel Sanatlar, Plastik Sanatlar vb.) (4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
	Müzik (4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
	Spor ve Fiziki Etkinlikler (Alanlara Göre Modüller Ösüturulacaktır) (4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)	2/(4)
	Drama (2)	2	2		
	Zeka Oyunları (4)	2	2	2	2
Sosyal Bilimler	Halk Kültürü (1)		2	2	
	Medya Okuryazarlığı (1)			2	2
	Hukuk ve Adalet (1)		2	2	
	Düşünme Eğitimi (2)			2	2
Seçilebilecek Ders Saati Sayısı		8	8	8	8

9. Öğrenci Gelişim Özellikleri

9.1.10-13 Yaş Gelişim Özellikleri

Bedensel Gelişim Özellikleri

1. Hormonal değişimler başlamıştır. İç salgı bezleri, bedende, duygusal ve cinsel gelişimin hızlanmasını etkiler.
2. Büyüme o kadar hızlıdır ki genç, bu kadar hızlı bir büyümeye uyum sağlamakta zorlanır. Bu nedenle, bu dönemde çoğunlukla sakar davranışlar gösterebilirler.
3. Bu dönemde bedende kılların artması, sesin kalınlaşması, üreme organlarının gelişmesi gibi değişimler görülür.
4. Terleme artar ve sivilceler çoğalır. Bu normal bir gelişmedir.
5. Özellikle kol, bacak ve kaslar gelişir.

Sosyal Gelişim Özellikleri

1. Bu dönemde bir gruba katılma özlemi ve kutuplaşmalar oluşabilir.
2. Çevrenin takdirini kazanma duygusu baskındır. Bundan dolayı başarısızlık sonucunda, kendini yetersiz bulup içe kapanma görülebilir.
3. Erkek çocukları bu dönemde kız çocuklarına göre dışarıda daha fazla vakit geçirme isteği duyabilirler.
4. Bu dönemde kişisel ilgiler çeşitlenir. Büyüklerin yaptıkları bütün işleri yapmaya meraklıdırlar.
5. Arkadaş sayısı artmıştır. Arkadaş grubuna bağlıdır, sever ve seilmeyi bekler.

Zihinsel Gelişim Özellikleri

1. Somut düşünceden soyut düşünceye geçerler.
2. Ayırt edici ve seçici soyut kelimeler kullanırlar.
3. Eleştirel yönde düşünmeye başlarlar.
4. Bu dönemde Problem çözerken mantıksal yollar kullanırlar, parçadan tüme varış yöntemi en çok kullanılan yöntemdir.
5. Sayı, uzay, zaman, ağırlık, boyut, hacim kavramları zihinsel gelişimine iyice yerleşmeye başlar.

Çocuğunuzun gelişimsel özelliklerini tanımanız, onun davranışları ve nedenleri hakkında sizi daha doğru tepkiler vermeye yönlendirecektir. Bu vesile ile çocuğunuzla daha iyi ilişkiler kurabilirsiniz.

Dönemsel Sorunlar ve Çözüm Önerileri

1. Merak ve arkadaş ortamından kaynaklanan zararlı madde kullanımı görülebilir.
2. Fiziksel gelişim özelliklerinin akranlarından geri olması ya da ileri olması psikolojik sorunlara neden olabilir.
3. Erinliğe girmekle birlikte bağımsızlık duygusunun artmasıyla ve arkadaş etkisiyle okul devamsızlığı artabilir.
4. Arkadaş ortamının genişlemesiyle ve arkadaşlara olan ilginin artmasıyla derslere gösterilen ilgide azalma olabilir.
5. Benlik geliştiği için aile içinde kararlara katılma isteğinden dolayı çatışmalar yaşanabilir.

Yanda belirtilen maddeler bu dönemde yaşanabilecek sorunlardan birkaçıdır. Bu ve bunun gibi sorunları; Sizler aile olarak çocuğunuzdan sevginizi esirgemediğe, onları yalnız ve ilgisiz bırakmadıkça sorunların üstesinden rahatlıkla gelebilirsiniz.

10. Okul Çevre Aile İşbirliği

Aile ve Kitle İletişim Araçları

Gündelik hayatın vazgeçilmez bir parçası haline gelen medya, ihtiyaçlar doğrultusunda kullanıldığında birçok kolaylaştırıcı işleve sahiptir. Aile ve birey medyanın gündelik hayatta gördüğü temel işlevleri esas alarak kendisi için uygun seçenekleri tercih etmelidir.

Ancak aile ve birey, ihtiyaçlarını değil de isteklerini, heveslerini, belirli tüketim alışkanlıklarını vb. dikkate alarak seçim yaptığında olumsuz medya içerikleri ile karşılaşma olasılığı artar.

Eğlenirken Bağımlı Olmamak İçin Altın Öneriler

Yasaklama

Telefon, bilgisayar ve TV'nin yasaklanması asla bir çözüm değildir.

Yasaklama yerine kontrollü şekilde sınırlandırılmalı

Bazı temel kuralları belirleyin. Örneğin ev ödevleri bitmeden televizyon izlememe, oyun oynamama gibi...

Alternatifler geliştir..

Ortaya çıkan boşluklar, sosyal ve sportif faaliyetler ile değerlendirilmeli

Sürekli takip et!

Şiddet içerikli oyunlar, videolar, filmlerden çocuklarınızı uzak tutun.

Ticari içerikler fark ettir.

Çocukları aşırı tüketime yönlendirecek programlardan çocuklar korunmalı

İyi bir model olun!

Koyduğunuz kurallara mutlaka kendiniz de uyun.

Sürekli takip et!

- Çocuğunuzun internette hangi sitelere girdiğine ve kimlerle iletişim kurduğuna dikkat edin. Güvenini sarsmadan kontrolünüzü devam ettirin.
- Kitle iletişim araçlarını (bilgisayar, tablet, cep telefonu, internet, televizyon vb.) ne kadar süreyle kullanılacağı konusunda çocuğunuzla uzlaşın.
- İnternet profilinizi aile ve çocuk paketi olarak güncelleyin.
- Kitle iletişim araçlarının olumsuzlukları (Şiddet, cinsel içerik vb.) konularında çocuğunuzun bilinçlenmesini sağlayın.
- Çocuğunuzun interneti birlikte vakit geçirdiğiniz mekânlarda kullanmasını sağlayınız.
- İnternet ve televizyon konusunda çocuğa öncelikle siz örnek olunuz.
- Akşamları televizyon seyretmeyi sınırlayınız.

11. Okul Başarısı İçin Velilere Öneriler

Çocuğunuzun başarısını arttırabilmek adına okula yönelik uygulayabileceğiniz tedbirler şu şekilde sıralanabilir:

- Sabah kahvaltısını yaparak okula gelmeli uykusunu almış ve dinlenmiş olmalı
- O gün ki derslerine hazırlıklı olmalı, Ders araç-gereçlerini yatmadan kontrol etmeli
- Dersi derste dinlemesi için zaman zaman hatırlatmalarda bulunabilirsiniz!
- Anlamadığı konularda mutlaka öğretmenine tekrar başvurması için cesaretlendirin!
- Devamsızlığı arkadaş ortamı, derslerindeki başarı durumu takip edilmeli

Evde Nasıl Davranmalıyız ?

- Ev kuralları konusunda tutarlı olmalısınız.
- Çocuğa çalışabileceği kendisine ait bir ortam hazırlanmalı
- Ders çalışırken yiyecek ve içecek tüketilmemeli

*Ailenizi Tanıyım!
Tanımlayın...*

*Komşunuzun
çocuğuna göre
değil, kendi
evladınıza göre
bedepler belirleyin!*

*Başarısı için değil,
başarıya ulaşırken
gösterdiği gayret
için takdir edin!*

- Çalışma düzenini karşısında dikkatini dağıtacak her türlü ayrıntı kaldırılmalı(afiş, Poster vb.)
- Çocuğunuzun ev ödevini yapması ya da yapmaması gibi seçeneği yoktur. Üzerinde durulması gereken konu *ne zaman ve nasıl* yapılacaktır.
- Çocuğunuz yanında asla okulu ve öğretmenlerini eleştirmeyiniz.
- Çocuğunuzun kapasitesine ve yeteneklerine göre beklentiler içerisinde olunuz.
- Çocuğunuzun verimli ve planlı ders çalışabilmesi için uygun ortamlar hazırlayın.
- Çocuğunuzun okul çalışmalarına ilgili olunuz. Her akşam okulda yaşananları paylaşın. Öğretmenlerden, dersler ve davranışları hakkında bilgi alın.
- Çocuğunuzun faaliyet ve projelerine ilgi gösterin.
- Çocuğunuza evde nasıl yardımcı olunabileceği konusunda öğretmenlerden bilgi alın.

Anne Baba Tutumları

- Her şeyden önce anne ve baba çocuğa iyi bir model olmalıdır. (Çocuğa ne yapması söyleniyorsa anne babanın da öyle davranması gerekmektedir.)
- Anne ve baba kurallar konusunda ortak hareket etmeli ve tutarlı olmalıdır. Konulan kuralların takibi mutlaka yapılmalıdır.
- Anne babalar, ergenlerin anlaşılma ve değer görme duygusunu söz ve davranışları ile tatmin etmesi gerekir. Aksi takdirde ergen bu duygularını tatmin etmek için farklı çevrelere ihtiyaç duyacaktır.
- Ergenle fikir alışverişleri yapılmalı; görüşlerine değer verilmelidir. Ergen bireyler, aile konuları dışında tutulmamalıdır.
- Ergenlere karşı çok baskıcı olmak zararlı olduğu gibi onları tamamen bağımsız ve kendi haline bırakmak da doğru değildir.

- Ergenden beklentilerin neler olduğu, sakın bir dil kullanarak mantıklı bir şekilde gerekçeleriyle izah edilmelidir.
- Çatışmak yerine sorun iletişikle çözülmeye çalışmalıdır.

12. Okul Aile Birliği Nedir?

Ailenin eğitim ortamlarındaki etkin katılımının en önemli aracı Okul-Aile Birlikleridir. Okul-aile birlikleri okul yöneticileri, öğretmenler ve öğrenci velilerinden oluşur. Okul-aile birliklerinde okulda daha önce görev yapmış yöneticiler, öğretmenler, mezunlar ve hayırseverlere onur üyeliği de verilebilir. İsteyen veliler okul-aile birliği seçimlerine katılarak görev alabilirler.

Okul-aile birliği, okul ile aile arasında bütünleşmeyi gerçekleştirmek, veli ve okul arasında iletişimi ve iş birliğini sağlamak, eğitim-öğretimi geliştirici faaliyetleri desteklemek, maddi imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak ve okula maddî katkı sağlamak üzere kurulur. Okul-aile birliği kurulduğu okulun adını alır.

Okul-aile birlikleri, okulların eğitim ve öğretim hizmetlerine etkinlik ve verimlilik kazandırmak, okulların ve maddî imkânlardan yoksun öğrencilerin zorunlu ihtiyaçlarını karşılamak üzere; aynı ve nakdî bağışları kabul edebilir, maddî katkı sağlamak amacıyla sosyal ve kültürel etkinlikler ve kampanyalar düzenleyebilir, okulların bünyesinde bulunan kantin, açık alan, salon ve benzeri yerleri işlettirebilirler veya işletebilirler.

13. Öğretmen Veli Görüşmesinde Ele Alınması Gereken Konular

Okul aile ilişkisinin en önemli ve ilk basamağı velinin öğretmenle olan iletişimidir. Çocuğunuzla ilgili görüşme yaparken hem saygıdeğer öğretmenlerimizin hem de değerli velilerimizin iletişimde çatışmaya düşmeden öğrencinin hem sosyal hem bilişsel hem de davranışsal gelişim alanlarını daha üst seviyeye çıkarabilmek adına işbirliği içerisinde karar alması ve uygulaması gerekir.

Unutulmayın ki öğretmenlerimiz öğrencilerimizi olumlu yada olumsuz anlamda eleştiride bulunurken, çocuğunuzun daha üst düzeyde gelişimini hedeflemekte ve sizden bu konuda desteklerinizi beklemektedirler. Bu nedenle öğretmenlerimizin eleştiri ya da önerilerini dikkatle dinlemeli, alınacak tedbirler konusunda öğretmenlerimizle birlikte fikirler üretmelisiniz.

Unutmayın ki çocuklarımız hayatlarındaki

- Öğrencinin olumlu yönleri ön plana çıkarılmalıdır.
- Ders araç gereçlerinde belli bir standart olacağı ve derslerle ilgili yayınların seçiminde titiz davranılacağı vurgulanmalı.
- Veli okul işbirliğinin önemi anlatılmalı ve okul ziyaretlerinin gerekliliği belirtilmelidir.
- Görüşme esnasında öğrenciler arası kıyaslamalar yapılmamalı öğrenciler sürekli birbiriyle yarıştırmamalıdır.
- Velilerin katılabileceği ortak etkinlikler planlanmalıdır.

14. Rehberlik Servisi

Rehberlik Hizmetiyle Öğrenciye Kazandırılmak İstenen Nelerdir?

Rehberlik; bireyi tanımak, onu kendisine tanıtmak, problemlerini çözmesi, gerçekçi kararlar alması, ilgi ve yeteneklerini geliştirmesi, çevresine sağlıklı ve dengeli bir uyum sağlama ve böylece kendini gerçekleştirme için, ilgili kişilerce yürütülen hizmetlerdir.

Bu Hizmetler Yürütülürken Şu Hususlara Dikkat Etmek Gerekir;

- Rehberlik; bireye doğrudan yapılan tek yönlü bir yardım değildir.
- Bireyin yapamadıklarını onun yerine yapmak değildir.
- Bireyin sadece bir yönüyle ilgilenmek değildir.
- Disiplin, yargılama ve ceza verme işi değildir.
- Sadece bilgi aktarma işi değildir.

Okul ile ilgili kurallar öğrenci velilerine anlatılmalıdır.

Okullarımızda Yürütülen Rehberlik Hizmetlerinin Amaçları;

- Öğrencinin kendisini fiziksel, zihinsel, duygusal ve sosyal yönleriyle tanımasına,
- Gelişimine yardımcı olacak fırsatları, okul içi ve dışı eğitim olanaklarını, meslekleri, toplumun beklentilerini tanımasına,
- Temel eğitimden başlayarak ilgi ve yeteneklerine uygun bir üst programı tanıyıp seçmesine,
- Problem çözme gücünü geliştirmesine, doğru kararlar verebilmesine,
- Ruhsal yönden sağlıklı ve topluma yararlı, kendini gerçekleştirmiş bir kişi olarak yetişmesine yardımcı olmaktır.

Kendini gerçekleştirmekte olan birey; kim olduğunu gerçekçi bir gözle algıladığı gibi, kim olabileceği hakkında da daha tutarlı bir kişiliğe sahiptir. Hem kendisi, hem de başkaları hakkında iyi düşüncelere sahiptir. Kendine saygı duyar ve kendini olduğu gibi kabul eder. Duygu ve düşüncelerini uygun bir şekilde dile getirir. Değişmeye ve yeni yaşantılara açıktır.

Kendini gerçekleştirme yaşam boyu devam eden bir süreçtir. Bu nedenle hayatın her döneminde, ilgi ve yetenek yönünden en üst seviyeye ulaşmak için çaba gösterilmelidir.

Rehberlik hizmetleri ile öğrencileri yakından tanımak amaçlanmaktadır. Öğrencileri yakından tanımanın üç bakımdan önemi vardır:

Size Kazandırılacak Bilgi ve Beceri Yönünden:

Her birey farklıdır ve değişik özelliklere sahiptir. Sınıfın hepsini aynı özellikleri taşıyan öğrenciler olarak düşünürsek, eğitimin amacı açısından istediğimiz hedeflere ulaşamayız.

Her öğrencinin yaş, cinsiyet, boy, kilo, sağlık, anlama, zekâ gelişimi gibi birbirine benzemeyen farklı özellikleri vardır. Bu farklılıkları ve sınıfın ortak özelliklerini yeterince tanıyıp-inceleylebilirsek her öğrencinin eğitim ortamından yeterince faydalanmasını sağlayabiliriz.

Duygusal, Zihinsel, Bedensel ve Sosyal Yönden:

Eğitimde, sadece bilgi ve becerilerin gelişmesi ile yetinirsek, bir bütün olarak öğrencilerin gelişimini sağlayamayız.

- Duygusal özelliklerinizi, heyecanlarınızın nedenlerini, şiddetini, süresini, öfkenizi, vurdumduymazlığınızı,
- Grup içi ve grup dışı ilişkilerinizi, sosyal uyum özelliklerinizi,
- Düşünme, anımsama, anlama, yorumlama, algılama, yargılama gibi özelliklerinizi, varsa bunlarla ilgili sorunlarınızı,
- Bedensel gelişiminizi, sağlığınıza, kişisel özelliklerinizi bilip-tanımamız, vereceğimiz eğitim etkinliklerinden daha iyi yararlanmanızı sağlayacaktır.

Toplumsal Yönden:

Yetenekleri, çeşitli özellikleri ve gereksinimleri uygun biçimde gelişemeyen birey, okulu bitirdikten sonra kişisel ve toplumsal görevlerini yeterince yerine getiremeyecektir. Yaptığı etkinliklerde eksiklik, yetersizlik duyacak, başarılı ve mutlu bir birey olamayacaktır.

Eğitim çalışmalarımızın başarısız olması ve öğrencilerde değişikliğe yol açmamasının temel nedeni, öğrencileri yeterince tanımamamızdır. Öğrencileri tam olarak tanıyabilmek için, onların çevrelerini de iyi bir şekilde tanımak gerekmektedir. Bütün bunlardan dolayı; öğrencileri en iyi şekilde tanımak için çeşitli test ve anketler uygulanmaktadır. Burada size düşen görev ise yapılan uygulamalarda öğretmenlerinize yardımcı olmak, doğru ve samimi bir şekilde test ve anketleri cevaplamaktır. Vereceğiniz cevaplar sizleri daha iyi tanımamıza yardımcı olacaktır.

Okul Rehberlik Servisinin Görevleri

1. Rehberlik programının uygulanışında sınıf rehber öğretmenlerine yardım etmek
2. Okula yeni gelen öğrencilere, sınıf rehber öğretmeni ile işbirliği yaparak, okulu ve yakın çevreyi tanıtan çalışmalar yapmak

3. Okulun öğretim programı, uygulanan mevzuat ve bunlarla yapılan değişiklikleri rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerini, disiplin kurulları ve ihtiyaç duyulan diğer konular hakkında açıklayıcı bilgiler hazırlar ve öğrencilere duyurulmasını sağlamak
4. Eğitici çalışmaları programlamada ilgili ve sorumlu öğretmenlere yardım etmek, bu çalışmalara katılan öğrencilerin uyum ve gelişim durumlarını takip etmek, görülen aksaklıkların çözümüne çalışır.
5. Sınıf rehber öğretmenleriyle görüşerek, problemlili ve rehberliğe muhtaç öğrencileri takip etmek, görülen aksaklıkların çözümüne çalışmak
6. Sınıf rehber öğretmenleriyle görüşerek, problemlili ve rehberliğe muhtaç öğrencileri tespit etmek, şahsi ve ailevi problemlerinin çözümü için gerekli çalışmaları yapmak
7. Öğrencilerin gidebileceği üst okullar, çalışabileceği, iş ve meslekler hakkında bilgi toplamak ve bu bilgileri öğrencilere duyurmak.
8. Okulda iş ve meslekleri tanıtıcı programlar hazırlamak, ilgili okullara ve iş yerlerine öğrencilerle birlikte geziler düzenlemek
9. Öğrencilerin genel ve özel yetenekleri ile ilgili, kişilik özellikleri ve bilgi seviyeleri hakkında bilgi toplamak amacı ile test, envanter ve anket gibi psikolojik ölçme araçları uygulamak, sonuçlarını toplu dosyalara işlemek, özel ve şahsi bilgileri gizli tutmak
10. Üstün zekâlı ve üstün özel yetenekli öğrencilerle, özel ihtiyaçları olan öğrencileri tespit etmek ve bunları koordinator rehber öğretmenlere bildirmek
11. Öğretim programları, okul ve meslek seçimi, başarısızlık, öğrenme güçlükleri, şahsi ve sosyal uyum problemleri vb. konularda öğrencilere psikolojik danışmanlık yapmak, danışmanlık yaptığı öğrencilerin uyum ve gelişim durumlarını takip etmek ve sonuçlarını değerlendirmek
12. Öğrencilerin rehberlik ve psikolojik danışmaya olan ihtiyaçları, problemleri ile başarılarını etkileyen faktörler hak-

- kında inceleme ve araştırma yapmak, sonuçları hakkında öğretmenlere ve okul yöneticilerine tekliflerde bulunmak
13. Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile ilgili gerekli kayıtları tutmak, ilgili yazılara cevaplar hazırlamak ve istenen raporları düzenlemek
  14. Çocukların genel olarak yetenek, ilgi, başarı ve gelişim durumları ve diğer konular hakkında velilere açıklamada bulunmak
  15. Rehberlik hizmetlerinde kullanılacak test, envanter, anket, toplu dosya gibi araçları hazırlamada ve geliştirme çalışmalarına katılmak
  16. Okul-aile birliği toplantılarına katılmak ve bu toplantılarda rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri hakkında açıklayıcı bilgiler vermek
  17. Çevrede hizmet veren kuruluşların ve başka okulların çalışmalarını takip etmek ve bunlarla işbirliği yapmak
  18. Okulu bitiren öğrencilerin durumlarını incelemek ve sonuçlarını analiz ederek ilgililerin bilgisine sunmak
  19. Disiplin Kurulu toplantılarına istişare mahiyette katılmak, olayların yorumunda ve ceza tertibinde fikrini söylemek
  20. Yıllık plana uygun olarak her gün yapacakları işleri planlamak ve okul müdürünün onayına sunmak
  21. Öğretim yılı sonunda uygulanan rehberlik faaliyetlerini, meydana gelebilecek, aksaklıkları gelecek öğretim yılında rehberlik faaliyetleri için gerekli ihtiyaçları ve bu konu ile ilgili tekliflerini belirten bir rapor hazırlayarak koordinatör rehber öğretmene vermek.